

A decorative graphic on the left side of the page consists of a large blue triangle pointing right, and a cluster of smaller triangles in shades of grey, green, and blue, arranged in a grid-like pattern that tapers to the right.

Grundläggande granskning 2025 samhällsnämnden

Rapport

Härnösands kommun

2026-04-09

Antal sidor: 16

1 INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	6
3	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	6
3.1	<i>Avgränsning och ansvarig nämnd</i>	7
4	Revisionskriterier	7
5	Metod	8
6	Resultat av granskningen	9
6.1	<i>Styrande förutsättningar</i>	9
6.2	<i>Verksamhetsstyrning och uppföljning</i>	10
6.2.1	Uppföljning	11
6.2.2	Bedömning	12
6.3	<i>Ekonomistyrning och uppföljning</i>	12
6.3.1	Uppföljning	12
6.3.2	Bedömning	13
6.4	<i>Intern kontroll</i>	13
6.4.1	Uppföljning	14
6.4.2	Bedömning	14
7	Samlad bedömning och rekommendationer	16

1 SAMMANFATTNING

Syftet med granskningen har varit att bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att samhällsnämnden i allt väsentligt har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Bakgrunden till vår samlade bedömning baseras på att nämnden under året följt upp arbetet med mål och uppdrag och även bedömt måluppfyllelsen per helår. Även om inga särskilda åtgärder har vidtagits för att stärka måluppfyllelsen visar resultaten överlag god måluppfyllelse, vilket indikerar att arbete ändå genomförts i verksamheten.

Nämnden har löpande följt upp det ekonomiska resultatet och redovisat positiva budgetavvikelser.

Nämnden har även fastställt en internkontrollplan baserad på en riskanalys. Samtidigt saknas den risk med högst riskvärde i planen, vilket innebär att internkontrollplanen inte fullt ut följer risk- och väsentlighetsanalysen. Vid uppföljning har behov av förbättringsåtgärder identifierats, och i verksamhetsberättelsen bedöms dessa åtgärder vara genomförda.

I det följande redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja </div> 	
Revisionsfråga	Bedömning
Har nämnden fastställt mål i enlighet med fullmäktiges mål?	Ja
Har nämnden fastställt inriktning, strategi eller aktiviteter för att uppnå målen?	Ja
Finns nämnden nyckeltal, indikatorer eller kvantitativa mått för att följa upp måluppfyllelse?	Ja
Följer nämnden upp verksamhetens måluppfyllelse under året?	Ja
Vidtar nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende måluppföljning under året?	I allt väsentligt
Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredställande sätt?	Ja
Följer nämnden upp verksamhetens ekonomiska resultat under året?	Ja
Bedriver nämnden verksamheten inom sina ekonomiska budgetramar?	Ja
Vidtar nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året?	Ej tillämplig
Har nämnden genomfört en risk- och väsentlighetsanalys?	Ja
Har nämnden fastställt en plan för intern kontroll i enlighet med risk- och väsentlighetsanalys?	Nej
Följer nämnden upp internkontrollplanen under året?	Ja
Vidtar nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende kontrollerna i internkontrollplanen under året? Har handlingsplan avseende åtgärder upprättats och följs handlingsplanen upp?	Ja/I allt väsentligt

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi samhällsnämnden att:

- Säkerställa att de riskerna med högst riskvärde omfattas av internkontrollplanen.

Vi vill även särskilt uppmärksamma att från och med 1 juli 2025 ska nämnden se till att den interna kontrollen är tillräcklig för att förbygga fel och oegentligheter i verksamheten, se 6 kap 6 § KL.

2 BAKGRUND

Revisorerna är kommunfullmäktiges organ för kontroll och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Revisionens arbete ska även ses som ett stöd till nämnderna och styrelsen.

Kommunallagen (2017:725) 12 kap, 1 §, ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde. Verksamhetsområdena ska granskas i den omfattning som följer av God revisionsred.

Revisorerna har till uppgift att pröva om:

- Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt, och från ekonomisk synpunkt, tillfredställande sätt
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen är tillräcklig

Revisorernas årliga granskning består av tre delar; grundläggande granskning, fördjupad granskning samt granskning av delårs- och helårsbokslut.

Den grundläggande granskningen omfattar en översiktlig granskning av måluppfyllelse, styrning och intern kontroll. Granskningen baseras generellt sett på revisorernas riskanalys och omfattar samtliga nämnder och styrelser, och ger även underlag till uppdatering av riskanalysen under året. Enligt God revisionsred ska den grundläggande granskningen utgöra ett så pass omfattande underlag att den ger grund till bedömningar som revisorerna avlämnar i sin årliga revisionsberättelse.

Revisorerna genomför fördjupade granskningar som ett komplement till den grundläggande granskningen.

3 SYFTE, REVISIONSFRÅGOR OCH AVGRÄNSNING

Granskningens översiktliga syfte var att bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

De bedömningar som avlämnas ska utgöra en grund för säkerställande att styrelse och nämnder lever upp till de mål och beslut som fullmäktige fastställt.

Granskningen avser besvara följande revisionsfrågor:

Verksamhetsstyrning och uppföljning

- Har styrelsen/nämnden fastställt mål i enlighet med fullmäktiges mål?
- Har styrelsen/nämnden fastställt inriktning, strategi eller aktiviteter för att uppnå målen?
- Finns fastställda nyckeltal, indikatorer eller kvantitativa mått för att följa upp måluppfyllelse?
- Följer styrelsen/nämnden upp verksamhetens måluppfyllelse under året?
- Vidtar styrelsen/nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende måluppföljning under året?

Ekonomistyrning och uppföljning

- Har styrelsen/nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredställande sätt?
- Följer styrelsen/nämnden upp verksamhetens ekonomiska resultat under året?
- Bedriver styrelsen/nämnden verksamheten inom sina ekonomiska budgetramar?
- Vidtar styrelsen/nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året?

Intern kontroll

- Har styrelsen/nämnden genomfört en risk- och väsentlighetsanalys?
- Har styrelsen/nämnden fastställt en plan för intern kontroll i enlighet med risk- och väsentlighetsanalys?
- Följer styrelsen/nämnden upp internkontrollplanen under året?
- Vidtar styrelsen/nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende kontrollerna i internkontrollplanen under året? Har handlingsplan avseende åtgärder upprättats och följs handlingsplanen upp?

3.1 AVGRÄNSNING OCH ANSVARIG NÄMND

Granskningen avser samhällsnämnden.

4 REVISIONSKRITERIER

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Kommunfullmäktiges givna beslut och uppdrag till styrelse/ nämnder
- Styrelse och nämnders reglementen
- Reglemente för intern kontroll

5 METOD

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier. Revisorerna har även under året haft dialog med presidiet.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Rapporten har skickats för faktakontroll till förvaltningschef samt nämndens ordförande.

6 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

6.1 STYRANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

Enligt gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder¹ ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Det framgår av kommunens årsplan 2025² att kommunen har sex lokala inriktningar som utgår från de globala målen i Agenda 2030:

1. Plats för alla
2. Plats för tillväxt
3. Modig miljökommun
4. Likvärdig utbildning
5. Jämställd och jämlik välfärd
6. Attraktiv arbetsgivare

Inriktningarna ska leda kommunen i planering och beslutsfattande. Utifrån innehållet i inriktningarna ska kommunens nämnder och bolag utarbeta mål för den egna verksamheten. Utöver inriktningarna och nämndernas utarbetade mål kan de även tilldelas specifika prioriterade uppdrag/mål från kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige har i årsplan 2025 fastställt mål utifrån de lokala inriktningarna. Samhällsnämnden har blivit tilldelad följande mål:

Plats för alla: *Vi skapar förutsättningar för ett jämställt, starkt och inkluderande föreningsliv i alla kommuner och Vi har en hållbar och långsiktig samhällsplanering som skapar plats för alla såväl män och kvinnor som pojkar och flickor*

Plats för tillväxt: *Vi har en enkel och rättvis myndighetsutövning för ett gott företagsklimat med en hög servicenivå.*

Modig miljökommun: *Vi prioriterar omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle, hushållning av naturresurser och biologisk mångfald.*

Jämställd och jämlik välfärd: *I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.*

¹ Kommunfullmäktige 2025-05-26 § 76

² Kommunfullmäktige 2024-11-25 § 144

Attraktiv arbetsgivare: *Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag och Medarbetare, såväl kvinnor som män, har balans mellan arbete och fritid.*

Till respektive mål finns det utsedda indikatorer för måluppfyllelse.

Vidare framgår att kommunfullmäktige även har tilldelat särskilda uppdrag och prioriteringar. Fullmäktige har tilldelat kommunstyrelsen och nämnderna följande gemensamma uppdrag:

- Gemensamt verka för målsättningen att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare.
- Tillsammans stärka arbetet med att erbjuda företagen högklassig företagservice och ytterligare förbättra företagsklimatet i Härnösands kommun.
- Tillsammans säkerställa de statsbidrag och övriga intäkter kommunen har rätt till.
- Genom strategisk samverkan förbättra förutsättningarna för att nå de antagna målen i kommunens tillväxtstrategi, samt för att bemöta behoven utifrån de etableringar som sker och väntas ske i närområdet
- Tillsammans med andra aktörer stärka arbetet med suicidprevention och tillhandahålla samordnade insatser för individer som befinner sig i suicidal kris.
- I samverkan med andra aktörer skapa förutsättningar för ett strukturerat samarbete med andra aktörer i syfte att identifiera och stödja barn och unga i riskzonen för att hamna i kriminalitet

6.2 VERKSAMHETSSTYRNING OCH UPPFÖLJNING

I samhällsnämndens verksamhetsplan 2025³ framgår nämndens nyckelaktiviteter för att nå måluppfyllelse.

För uppfyllelse av de två målen inom ramen för den lokala inriktningen ”plats för alla” ska nämnden skapa förutsättningar för ett jämställt, starkt och inkluderande föreningsliv i alla kommundelar. Detta ska nämnden arbeta för genom att engagera barn och unga till att röra på sig mer. Nämnden ska även arbeta för en jämlik könsfördelning vad gäller besökare på fritids- och idrottsanläggningar för att uppnå en hållbar och långsiktig samhällsplanering som skapar plats för såväl män och kvinnor som pojkar och flickor.

För att uppnå målet *Plats för tillväxt* ska nämnden uppnå en enkel och rättvis myndighetsutövning för ett gott företagsklimat med en hög servicenivå genom att arbeta för att företag och handlare har en god vetskap om samhällsnämndens planering och satsning i kommunen.

För att uppnå målet inom den lokala inriktningen ”modig miljökommun” prioriterar nämnden omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle, hushållning av naturresurser

³ Samhällsnämnden 2024-12-19 § 191

och biologisk mångfald. Detta genom att arbeta för att öka den biologiska mångfalden i stadsmiljö samt arbeta för hållbara måltider.

Genom att arbeta för en arbetsmiljö fri från diskriminering och att säkra trygga miljöer ämnar nämnden att uppnå inriktningsmålet ”jämställd och jämlik välfärd”.

Gällande målet avseende att vara en attraktiv arbetsgivare ska nämnden arbeta strategiskt med kompetensförsörjning på kort och lång sikt samt arbeta för att vara en hälsofrämjande arbetsplats.

Verksamhetsplan 2025 beskriver hur nämnden ska arbeta för att verka för målsättningen att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare, stärka arbetet med att erbjuda företagen högklassig företagservice och ytterligare förbättra företagsklimatet i Härnösands kommun. Säkerställa de statsbidrag och övriga intäkter som kommunen har rätt till, förbättra förutsättningarna för att nå de antagna målen i kommunens tillväxtstrategi och möta behoven utifrån de etableringar som sker och väntas ske i närområdet. Slutligen att i samarbete med andra aktörer skapa förutsättningar för ett strukturerat samarbete i syfte att identifiera och stödja barn och unga i riskzonen för att hamna i kriminalitet.

6.2.1 Uppföljning

Av nämndens fyramånadersrapport⁴ framgår att arbetet med samtliga nyckelaktiviteter går enligt plan. Det framgår av nämndens delårsrapport 2025⁵ att nämnden bedömer att förflyttningen mot samtliga mål kommer att ske i en eftersträvad riktning och i en tillfredsställande omfattning vid årsskiftet.

Av nämndens verksamhetsberättelse⁶ framgår att nämnden uppnått samtliga mål, där förflyttningen mot målet bedöms ha skett i eftersträvad riktning och i en tillfredsställande omfattning vid årets slut. Samtliga nyckelaktiviteter bedöms också vara genomförda i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse vid årets slut.

Vidare beskrivs hur indikatorer använts för att bedöma måluppfyllelse, som redovisas i verksamhetsberättelsens bilaga. Där framgår utfall för 2025 samt kommentarer till utfallet. Exempelvis framgår för indikatorn *Vi skapar förutsättningar för ett jämställt, starkt och inkluderande föreningsliv i alla kommundelar* framgår att fritidsgården har fler tjejer bland besökarna, dels på grund av satsningen med fler tjejkvällar, dels fler i den ordinarie verksamheten.

Av verksamhetsberättelsen framgår även hur nämnden arbetat med de uppdrag som tilldelats av kommunfullmäktige.

⁴ Samhällsnämnden 2025-05-28 § 83

⁵ Samhällsnämnden 2025-09-25 § 118

⁶

6.2.2 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden **har** fastställt mål i enlighet med fullmäktiges mål. Därtill bedömer vi att nämnden **fastställt** inriktning, strategi eller aktiviteter för att uppnå målen.

Vår bedömning är att det **finns** fastställda nyckeltal, indikatorer eller kvantitativa mått för att följa upp måluppfyllelsen.

Vår bedömning är att nämnden **följt upp** verksamhetens måluppfyllelse under året.

Vår bedömning är att nämnden **i allt väsentligt** vidtagit åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammats avseende måluppföljning under året.

Vår bedömning baseras på att nämnden har följt upp arbetet för att uppnå mål och uppdrag under året. Vid uppföljningarna har nämnden även bedömt måluppfyllelse per helår.

Måluppfyllelsen visar på övergripande goda resultat vilket indikerar på att arbete genomförts under året för att främja måluppfyllelsen.

6.3 EKONOMISTYRNING OCH UPPFÖLJNING

Av årsplan 2025 framgår att kommunfullmäktige har tilldelat samhällsnämnden en driftsbudget för 2025 som uppgår till 221,6 mnkr.

6.3.1 Uppföljning

Nämnden följer löpande upp det ekonomiska utfallet under året. Januari visade ett underskott på –1,2 mnkr till följd av höga kostnader för vinterväghållning, men nämnden bedömde att inga åtgärder behövdes⁷. I februari i⁸ minskade underskottet till –0,5 mnkr, och i mars redovisades ett överskott på +2,0 mnkr⁹.

Fyramånadersrapporten visade ett överskott på +3,2 mnkr och en helårsprognos på +0,5 mnkr. Per sista maj¹⁰ uppgick överskottet till +2,2 mnkr, och nämnden bedömde att kostnader och intäkter följde prognosen från fyramånadersrapporten.

⁷ Samhällsnämnden 2025-02-27 § 30

⁸ Samhällsnämnden 2025-03-27 § 48

⁹ Samhällsnämnden 2025-04-29 § 65

¹⁰ Samhällsnämnden 2025-06-18 § 100

I delårsrapporten redovisades ett överskott på +6,3 mnkr, främst till följd av högre intäkter inom teknikavdelningen (+4,0 mnkr) samt lägre personalkostnader. Helårsprognosen per 31 augusti var +3,6 mnkr. Verksamhetsberättelsen redovisar slutligen ett överskott på +4,3 mnkr.

6.3.2 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden **bedrivit** verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Vår bedömning är att nämnden **följt upp** verksamhetens ekonomiska resultat under året samt **bedrivit** verksamheten inom sina ekonomiska budgetramar.

Vi kan inte bedöma om nämnden vidtagit åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammats avseende ekonomiska resultat då sådana inte uppmärksammats för året.

Vår bedömning baseras på att nämnden under året följt upp verksamhetens ekonomiska resultat under året, och löpande redovisat positiva budgetavvikelser och prognostiserat ett överskott jämfört med budget.

6.4 INTERN KONTROLL

Nämndens internkontroll fastställdes efter godkännande av en bruttolista över identifierade risker inför prioritering¹¹. Av nämndens verksamhetsplan 2025 framgår att nämnden inkluderat två identifierade risker:

- Risk för skador på miljö, hälsa och egendom: Kontrolleras genom *Översyn avtal dammar*.
- Risk för merarbete för kommunens medarbetare: Kontrolleras genom *Mäta antal inkomna ansökningar som inte följer e-tjänsten*.

Av riskanalysen framgår totalt 9 identifierade risker. För de risker som omfattas av internkontrollplanen har bedömts med riskvärde mellan 3–6 som betyder att de bör följas upp. En av dessa risker har ett riskvärde på över 7, vilket innebär att risken ska åtgärdas. Denna finns däremot inte med i nämndens beslutade internkontrollplan.

Därtill noteras notera att inga av riskerna som har bedömts avser risk för oegentligheter.

¹¹ Samhällsnämnden 2024-09-26 § 124

6.4.1 Uppföljning

Av nämndens delårsrapport framgår att kontrollmomentet för ”Risk för skador på miljö, hälsa och egendom” bedömts genomfört enligt plan. Risken för medarbetare för kommunens medarbetare bedöms kontrollmomentet genomfört men enbart uppfyllt till viss del. Nämnden beskriver hur det är tydligt att fler föreningar har utmaningar med inloggning, vilket kan vara ett hinder för användning av e-tjänsten. Det finns indikationer på att vissa föreningar har begränsad digital vana.

Vidare av delårsrapporten framgår kvarstående förbättringsåtgärder från föregående år. Från 2024 återstod att identifiera när och på vilket sätt naturvårdsfrågorna ska tas in i de långa detaljplaneprocesserna. Nämnden beskriver hur rutiner är införda under våren 2025 i samband med införandet av nya arbetssätt utifrån projektet samhällsbyggnadsprocessen. De beskriver hur upprättandet av rutin för årlig översyn samt se över kostnaden för digitala register kommer att ske under 2026.

Av nämndens verksamhetsberättelse framgår att samtliga kontrollmoment har genomförts. För de kontrollmoment som genererat behov av förbättringsåtgärder har sådana vidtagits. Dessa bedöms vid årets slut vara fullt genomförda. Därtill följs även kvarstående förbättringsåtgärder upp.

6.4.2 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden **genomfört** en risk- och väsentlighetsanalys.

Vår bedömning är att nämnden **inte** fastställt en plan för intern kontroll i enlighet med risk- och väsentlighetsanalysen.

Vår bedömning grundar sig på att nämnden fastställt en internkontrollplan.

Internkontrollplanen grundar sig i en riskanalys. Däremot noterar vi att ett den risk med högst riskvärde inte återfinns i nämndens beslutade internkontrollplan. Vi bedömer därför att nämndens internkontrollplan inte fastställts i enlighet med risk- och väsentlighetsanalysen, då dess mest väsentliga risk inte omfattas.

Vår bedömning är att nämnden **följt upp** verksamhetens interna kontroll under året.

Vår bedömning är att nämnden **har** vidtagit åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammats under året. Vidare bedömer vi att nämnden **i allt väsentligt** har upprättat en handlingsplan avseende åtgärder som följts upp.

Därtill kan konstateras att det vid uppföljning av den interna kontrollen identifierats behov av förbättringsåtgärder. I samband med verksamhetsberättelsen bedöms dessa förbättringsåtgärder genomförda.

Såsom framgår ovan noterar vi att inga risker avser oegentligheter. Vi vill särskilt uppmärksamma att från och med 1 juli 2025 ska nämnden se till att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten, se 6 kap 6 § KL.

7 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Syftet med granskningen har varit att bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att samhällsnämnden i allt väsentligt har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi samhällsnämnden att:

- Säkerställa att de riskerna med högst riskvärde omfattas av internkontrollplanen.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Elina Lundberg
Verksamhetsrevisor